

مقاله علمی - ترویجی:

اپتیمم پارامترهای کیفی آب برای پرورش ماهیان زینتی

محمد حسین خانجانی*

*m.h.khanjani@ujiroft.ac.ir

۱- گروه علوم و مهندسی شیلات، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه جیرفت، جیرفت، کرمان، ایران

تاریخ دریافت: خرداد ۱۴۰۰

تاریخ پذیرش: شهریور ۱۴۰۰

چکیده

نگهداری ماهیان زینتی دومین سرگرمی مورد علاقه در جهان می‌باشد و تعداد علاقمندان آن روز به روز در حال افزایش است. پرورش ماهیان زینتی فرصتی برای توسعه کارآفرینی و درآمدزایی می‌باشد، به همین دلیل توجه به جنبه‌های مختلف پرورش ماهیان زینتی اهمیت دارد. اکوسیستم‌های آبی پویا بوده و حتی در مخازن کوچک پرورش، پارامترهای فیزیکی و شیمیایی بهم مرتبط هستند. بنابراین، پارامترهای فیزیکی و شیمیایی آب را بایستی با هم در نظر گرفته شده و تجزیه و تحلیل شوند، زیرا همه این عوامل تاثیر مستقیم بر سیستم‌های پرورش دارند. مراکز تولید ماهیان زینتی برای مدیریت بهتر کیفیت آب به تخصص بالاتری نسبت به ماهیان پرورشی خوراکی نیاز دارند زیرا ماهیان زینتی نسبت به کیفیت پایین آب حساسیت بیشتری دارند. ماهیان زینتی نسبت به ماهیان خوراکی با تراکم و تعداد بیشتری در مخازن نگهداری می‌شوند، به همین دلیل مدیریت کیفیت آب حساس‌تر می‌باشد. در جایی که تعداد زیادی ماهی در فضاهای کوچک نگهداری می‌شوند، فاکتورهای آب از قبیل pH، سختی آب و ترکیبات زائد نیتروژن نیاز به سنجش روزانه دارند که تولید کننده را ملزم به اجرای اقداماتی برای مدیریت صحیح آن می‌کند. اندازه گیری روزانه پارامترهای فیزیکی و شیمیایی آب، تعویض منظم آب و هوادهی مناسب برای مخازن پرورش ماهیان آکواریومی با تراکم بالا ضروری است. در مطالعه حاضر به اهمیت پارامترهای فیزیکی و شیمیایی آب از جمله درجه حرارت، pH، سختی، آمونیاک، نیتريت و نیترات پرداخته شده و اپتیمم شرایط مورد بحث قرار می‌گیرد.

کلمات کلیدی: کیفیت آب، آبی‌پروری، ماهیان زینتی

مقدمه

در سال‌های اخیر، پرورش ماهیان زینتی افزایش یافته است که به دنبال آن افزایش تراکم ذخیره‌سازی، ورود مواد غذایی بیشتر، کاهش کیفیت آب و افزایش باکتری‌های فرصت‌طلب اتفاق می‌افتد (Nair *et al.*, 2020). سالانه حدود ۲ میلیارد ماهی زینتی زنده در سطح جهان انتقال پیدا می‌کند (Monticini, 2010). هنگام بسته‌بندی و حمل و نقل، کیفیت آب بسیار مهم بوده و کیفیت نامطلوب آب منجر به ایجاد استرس می‌شود و سطح ایمنی ماهی را کاهش می‌دهد (Sampaio and Freire, 2016). در تجارت ماهیان زینتی در طول حمل و نقل برای کاهش استرس از داروهای آرام‌بخش و بی‌هوش استفاده می‌شود (Harmon, 2009; Cupp *et al.*, 2017). زندگی ماهی و کسب نیازهای آن کاملاً به آبی که در آن زندگی می‌کند، وابسته می‌باشد. گونه‌های مختلف ماهیان زینتی دارای طیف متفاوت و خاصی از جنبه‌های کیفی آب (ترکیبات نیترژن، درجه حرارت، pH، غلظت اکسیژن محلول، شوری، سختی، قلیائیت و کدورت) هستند که در آن می‌توانند زنده بمانند، رشد و تولیدمثل کنند. بنابراین، برای تولیدکنندگان ماهی بسیار مهم است که اطمینان داشته باشند که شرایط فیزیکی و شیمیایی آب تا حد امکان در محدوده بهینه ماهی تحت پرورش باقی بماند. پارامترهای فیزیکی و شیمیایی آب حائز اهمیت هستند زیرا ممکن است به طور مستقیم یا غیرمستقیم بر پراکنش و تولید ماهی تاثیر بگذارد (Nair *et al.*, 2020). پرورش موفقیت آمیز ماهیان زینتی تنها زمانی حاصل می‌شود که کیفیت آب به طور موثر مدیریت شود. آب مورد استفاده در پرورش ماهی اگر در شرایط محیطی بهینه نباشد، نمی‌تواند از حداکثر رشد برخوردار باشد. بنابراین، لازم است به طور روزانه پارامترهای کیفی آب در استخرها و آکواریوم‌های پرورش ماهیان زینتی به‌درستی مدیریت و تنظیم شوند تا در محدوده قابل قبول و بهینه حفظ گردد. به طور کلی، پارامترهای کیفی آب مورد استفاده در پرورش شامل عوامل زنده و غیرزنده می‌باشد. از نظر عملکرد چهار جزء را می‌توان در اکوسیستم‌های پرورش ماهی تشخیص داد. ترکیبات آلی و غیرآلی در محیط (اجزاء غیرزنده)، تولیدکنندگانی که مواد غذایی را از ترکیبات آلی و غیرآلی سنتز می‌کنند (اتوتروف‌ها)، مصرف‌کنندگانی که وابسته به غذای سنتز شده به‌وسیله اتوتروف‌ها هستند (گیاه‌خوران،

گوشت‌خوران و همه‌چیزخواران و تجزیه‌کنندگان) که ترکیبات پیچیده را در فرآیند تغذیه تجزیه می‌کنند. نتیجه تجزیه آزادسازی مواد قابل استفاده به‌وسیله تولیدکنندگان از قبیل باکتری‌ها و قارچ‌ها می‌باشد. کیفیت آب یکی از مواردی است که در مدیریت پرورش کمتر به آن پرداخته می‌شود تا زمانی که بر عملکرد رشد و تولید ماهی تاثیر بگذارد. ماهی به طور کامل وابسته به آب برای تنفس، تغذیه، رشد، دفع مواد زائد، حفظ تعادل نمک موجود در بدن و تولید مثل می‌باشد، آگاهی از ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی آب در موفقیت آبی‌پروری نقشی بسیار حیاتی دارد. برای رسیدن به میزان رشد مطلوب، ویژگی‌های آب، موفقیت یا شکست یک پروژه آبی‌پروری را تعیین می‌کند. در مطالعه مروری حاضر پارامترهای کیفی آب (درجه حرارت، pH، سختی آب) و ترکیبات نیترژن (آمونیاک، نیتريت و نیترات) در پرورش ماهیان زینتی مورد بررسی قرار گرفت.

کیفیت آب

موفقیت در پرورش ماهیان زینتی به وضعیت سلامتی ماهی پرورش یافته بستگی دارد (Lipton, 2006). ماهیان زینتی چون در شرایط متراکم پرورش داده می‌شوند، کیفیت آب محیط پرورش کاهش می‌یابد و در معرض انواع بیماری‌ها قرار می‌گیرند (Bright and Sreedharan, 2009). تراکم ذخیره‌سازی یکی از فاکتورهای موثر و دخیل در استرس‌های فیزیولوژیک است. افزایش تراکم ذخیره‌سازی، پاسخ‌های ایمنی و فرآیندهای فیزیولوژیک را تحت تاثیر قرار می‌دهد و تراکم ذخیره‌سازی بالا منجر به افزایش کورتیزول پلاسما می‌گردد که نقش مهمی در کاهش کارایی سیستم ایمنی ایفاء می‌کند (Barton, 2002; Di Marco *et al.*, 2008). درک کامل از عامل بیماری‌زا، آنتی‌ژن، همه‌گیری و ارتباط متقابل استرس و عوامل محیطی برای مدیریت و کنترل موفق آبی‌پروری ضروری است. آب به‌راحتی بیشتر عوامل بیماری‌زا را پخش می‌کند و منجر به افزایش استرس در محیط پرورش می‌شود. به منظور تشخیص و مدیریت موفقیت‌آمیز بیماری‌های آکواریوم، شناخت استرس که عامل اصلی بیماری و مرگ‌ومیر در آبی‌پروری است، ضروری می‌باشد. آگاهی صحیح از پارامترهای کیفی آب که با استرس

در ارتباط می‌باشد، نقش مهمی در کنترل بیماری‌های ماهی ایفاء می‌کند.

درجه حرارت

از عوامل مهم در پرورش ماهیان زینتی درجه حرارت می‌باشد به طوری که بر میزان مصرف اکسیژن، عملکرد رشد و تولیدمثل تاثیر می‌گذارد (Shah et al., 2017). مطالعات مختلفی در رابطه با تاثیر دما بر عملکرد رشد و تولید مثل ماهیان زینتی صورت گرفته است (Karayucel et al., 2008). تمایز جنسیت گونه‌های مختلف ماهیان زینتی تحت تاثیر دمای کنترل شده گزارش شده است (Breckels and Bryan, 2013). در مطالعه Paliwal و همکاران (۲۰۱۶) تاثیر دما بر نسبت جنسی ماهی *minor carp, Labeo rajasthanicus* بررسی شد. گزارش کردند که در مراحل اولیه رشد و توسعه در دماهای بالا (بیش از ۲۶ درجه سانتی‌گراد)، جنس نر و در درجه حرارت‌های پایین (کمتر از ۲۰ درجه سانتی‌گراد) جنس ماده بیشتر تولید

می‌شوند. ماهی آکواریومی گوپی تا دمای آب ۳۲ درجه سانتی‌گراد می‌تواند زنده بماند، اما در دماهای بالاتر (۳۶ درجه سانتی‌گراد) تحمل آن محدود می‌شود. نیاز دمایی میان گونه‌های مختلف ماهیان آکواریومی در مراحل مختلف رشد نیز متفاوت است. نسبت جنسی در برخی ماهیان زینتی در مراحل مختلف چرخه زندگی از جمله لقاح (نسبت جنسی اولیه)، تولد (نسبت جنسی ثانویه) و بلوغ (نسبت جنسی سوم) تحت تاثیر درجه حرارت قرار می‌گیرد. تاثیر درجه حرارت آب بر نسبت جنسی Phenotypic ماهی زینتی *Poecilia reticulata* مورد بررسی قرار گرفت (Shah et al., 2017). نتایج آنها نشان داد که با کاهش دما تعداد لاروهای جنس ماده افزایش می‌یابد و بیشترین تراکم جنس نر (۶۳/۳۳٪) در درجه حرارت ۳۰ درجه سانتی‌گراد مشاهده شد. در جدول ۱ شرایط بهینه درجه حرارت آب برای پرورش برخی از ماهیان زینتی و سایر خصوصیات از قبیل دوره بارداری و اندازه ارائه شده است.

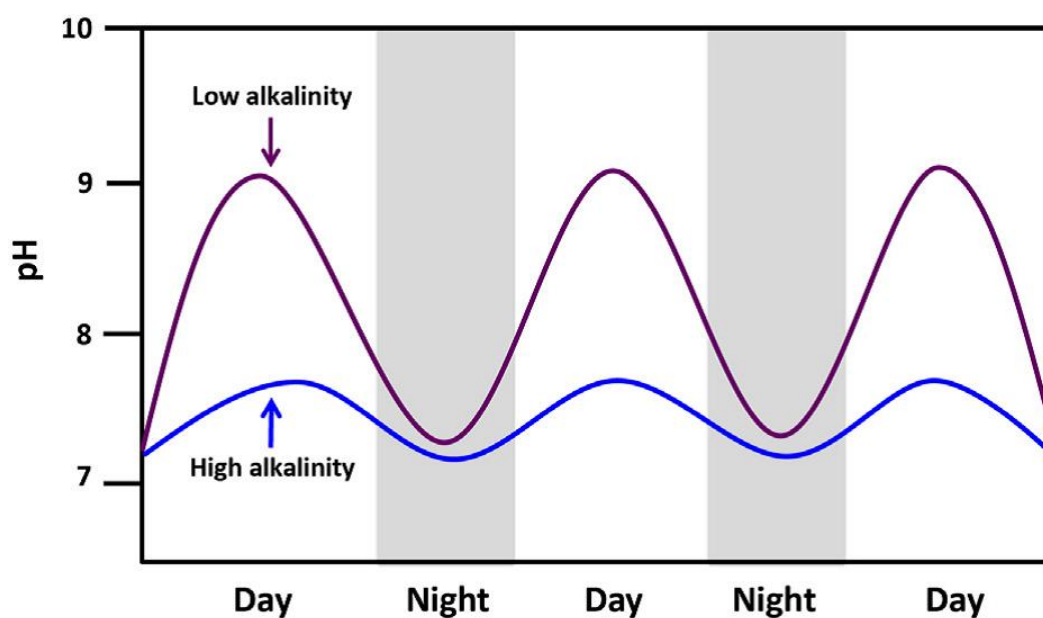
جدول ۱: شرایط بهینه درجه حرارت آب برای پرورش برخی از ماهیان زینتی، دوره بارداری و اندازه

گونه	جنسیت	شرایط آب بهینه برای پرورش	دوره بارداری (روز)	اندازه
<i>Poecilia reticulata</i>	نرها کوچکتر و باله مخرجی تیز می‌شوند و شکل گونوپودیوم به خود می‌گیرد.	درجه حرارت ۲۸-۲۰ درجه سانتی‌گراد، سختی ۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم کربنات کلسیم بر لیتر	۲۱-۳۵	جنس نر: ۳/۵-۲/۵ سانتی‌متر، ماده: ۶-۵ سانتی‌متر
<i>Xiphophorus maculatus</i>	نرها کوچکتر و داری گونوپودیوم کوچک، رنگ قرمز، طلایی، مشکی و قهوه‌ای	درجه حرارت ۲۸-۲۳ درجه سانتی‌گراد، سختی ۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم کربنات کلسیم بر لیتر	۲۸-۴۲	جنس نر: ۴-۳ سانتی‌متر، ماده: ۵-۴ سانتی‌متر
<i>Poecilia sp.</i>	نرها کوچکتر و لاغرتر از ماده‌ها. نرها حاوی گونوپودیوم و باله پشتی بزرگتر	درجه حرارت ۲۸-۲۳ درجه سانتی‌گراد	۴۰-۷۰	جنس نر: ۸-۷ سانتی‌متر، ماده: ۹ سانتی‌متر
<i>Xiphophorus helleri</i>	نرها کوچکتر و باریکتر و حاوی گونوپودیوم، برآمدگی مشخص بر باله دم دارند.	درجه حرارت ۲۸-۲۳ درجه سانتی‌گراد، سختی ۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم کربنات کلسیم بر لیتر	۲۸-۴۲	جنس نر: ۷-۶ سانتی‌متر، ماده: ۹-۷ سانتی‌متر
<i>Trichogaster sp.</i>		درجه حرارت ۳۰-۲۴ درجه سانتی‌گراد، سختی آب ۱۰۰-۶۰ میلی‌گرم کربنات کلسیم بر لیتر		

pH و سختی آب

به طور کلی، pH مناسب برای رشد و بقاء مناسب ماهیان زینتی در محدوده ۶/۵-۸/۵ می باشد. عملکرد اکثر ماهیان در pH کمتر از ۶ و بیشتر از ۹ تحت تاثیر قرار می گیرد (Parra and Baldisserotto, 2007). در مطالعه Roberts و Palmeiro (۲۰۰۸) مشخص شد که pH در محدوده نامناسب برای پرورش ماهیان زینتی می تواند منجر به بی حالی، استرس، ایجاد ضایعات پوستی، تغییرات رفتاری (تلاش برای پریدن از آکواریوم)، تغییر رنگ پوست، تحریک آبشش، افزایش تولید مخاط، مشکلات تنفسی و در نهایت مرگ و میر می شود. Datta و Sahu (۲۰۱۸) تاثیر pH پایین را بر تنظیم یون سدیم در دو گونه ماهی سیچلاید مورد بررسی قرار دادند و مشخص شد که ماهی زینتی دیسکوس بهتر از آنجل ماهی در حفظ تعادل یونی تحت شرایط اسیدی و یونی ضعیف عمل می کند. تاثیر pH آب بر

ماهی زینتی به سن، مراحل رشد و گونه ماهی بستگی دارد. معمولاً مراحل لاروی به تغییرات pH حساس ترند. مطالعات نشان داده است که تغییر pH بر عملکرد رشد، کارایی تبدیل غذا و ضریب بقاء تاثیر می گذارد (Sapkale et al., 2013). تاثیر pH آب بر عملکرد رشد و بقاء ماهی زینتی *Trichogaster lalius* مورد بررسی قرار گرفت (Sahu and Datta, 2018). نتایج نشان داد که اپتیمم pH برای بهبود عملکرد رشد و بقاء جوان های *Trichogaster lalius* در دامنه ۶/۷-۵/۵ می باشد و pH بالای ۸/۲ و کمتر از ۵/۷۱ استرس به ماهی وارد می کند و احتمال مرگ و میر تا ۵۰ درصد می باشد. در شکل ۱ نمودار تغییرات pH طی شبانه روز نشان داده شده است. سختی آب از جمله فاکتورهایی است که در پرورش آبزیان زینتی بایستی لحاظ شود.

شکل ۱: نوسانات روزانه pH در مخازن پرورش بر اساس سختی آب (Datta, 2012)

(Nair et al., 2020). برای بهبود سختی آب در آکواریوم معمولاً منابع کربنات کلسیم از قبیل سنگ های آهکی، شن، مرجان و پوسته شکسته صدف ها را در داخل آکواریوم قرار می دهند. وجود چنین منابعی باعث حفظ سختی آب می شود. به طور کلی، برخی از پارامترهای مهم کیفیت آب و محدوده بهینه آنها برای پرورش ماهیان زینتی در جدول ۲ ارائه شده

سختی آب به این دلیل مهم است که ارتباط نزدیکی با pH دارد و مانند pH، ماهی در سطوح خاصی از سختی آب رشد می کند و اگر سختی بیش از حد زیاد باشد، می تواند باعث استرس و مرگ شود. سختی آب را می توان با میزان مواد معدنی موجود در آب توصیف کرد، آب سخت دارای مقدار زیادی مواد معدنی محلول و آب نرم دارای مواد معدنی محلول بسیار کمی است

نیتروژن آمونیاکی کل، آمونیاک و نیتريت ارائه شده است (Oliveira et al., 2008).

است. در جدول ۳ میزان مرگ و میر ماهی cardinal tetra (*Paracheiroidon axelrodi*) تحت تاثیر درجه حرارت، pH،

جدول ۲: پارامترهای بهینه برای پرورش انواع ماهیان زینتی (Datta, 2012)

مقدار بهینه	پارامتر
۸-۷/۵	pH
کمتر از ۵	دی اکسید کربن (میلی گرم بر لیتر)
۲۵۰-۷۵	قلیائیت (میلی گرم بر لیتر کربنات کلسیم)
۲۰۰-۵۰	سختی (میلی گرم بر لیتر کربنات کلسیم)
۱۰-۵	اکسیژن محلول (میلی گرم بر لیتر)
کمتر از ۰/۰۵	آمونیاک آزاد (میلی گرم بر لیتر)
کمتر از ۰/۱-۰/۴	آمونیاک یونیزه شده (میلی گرم بر لیتر)

جدول ۳: میزان مرگ و میر ماهی (*Paracheiroidon axelrodi*) در درجه حرارت پایین و بالا، pH اسیدی و قلیایی، نیتروژن آمونیاکی کل، آمونیاک و نیتريت (Oliveira et al., 2008)

مرگ و میر (درصد)	مرگ و میر (درصد)	مرگ و میر (درصد)	مرگ و میر (درصد)	مرگ و میر (درصد)	مرگ و میر (درصد)	pH اسیدی	مرگ و میر (درصد)	pH اسیدی	مرگ و میر (درصد)	درجه حرارت بالا (درجه سانتی گراد)	مرگ و میر (درصد)	درجه حرارت پایین (درصد)
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶	۰	۶	۰	۲۵	۰	۲۵
۷	۰/۵	۲	۰/۰۳۲	۲	۱/۴	۶/۵	۰	۵/۲	۰	۲۷	۱۷	۲۱
۴۰	۱	۱۵	۰/۲۳	۱۲	۸/۵	۷/۴	۱۵	۴/۳	۲/۵	۲۹	۳۰	۱۹
۶۵	۱/۵	۳۸	۰/۳۱	۳۸	۱۸/۶	۴۲/۵	۷۲	۳/۱	۲۵	۳۱	۹۲	۱۷
۱۰۰	۲	۷۰	۰/۴۴	۷۰	۲۳/۷	۱۰۰	۹/۳	۲/۶	۶۳	۳۳	۱۰۰	۱۵

- آمونیاک ترکیب بسیار سمی برای ماهی است که به وسیله باکتری نیتروباکتر به نیتريت تبدیل شود.
- نیتريت نیز یک ترکیب سمی است که لازم است به وسیله باکتری نیتروزموناس به نیتريت تبدیل گردد.
- نیتريت در مقادیر بالا ترکیب سمی است، اما گیاهان و جلبک ها آنها را در مقادیر پایین، جذب و به رشد آنها کمک می کنند.

حفظ جمعیت باکتری هایی که می توانند آمونیاک و نیتريت را تبدیل کنند، بسیار حائز اهمیت است که فیلتراسیون بیولوژیک نامیده می شود. فیلتراسیون بیولوژیک به طور طبیعی در بیشتر مخازنی که برای چند ماه راه اندازی شده اند، به طور موثر انجام می گیرد. در آکواریوم حضور فیلترهای زیستی به حذف ترکیبات

آمونیاک، نیتريت، نیتريت

آمونیاک، نیتريت و نیتريت همگی بخشی از تجزیه مواد زائد در آکواریوم هستند. مقدار قابل توجهی از فضولات ماهی و غذاهای خورده نشده در آکواریوم تجمع می کنند و حجم آلودگی را افزایش می دهند. در محیط آکواریوم این مواد زائد بایستی تجزیه یا به سایر ترکیبات تبدیل شوند تا به وسیله ارگانیسم های دیگر قابل استفاده باشند. در مخازن پرورش جمعیتی از باکتری ها وجود دارد که مسئول این فرآیند هستند. تجزیه مواد زائد یک فرآیند چهار بخشی به شرح ذیل می باشد (Nair et al., 2020):

- ابتدا مواد زائد دفع شده از ماهی و غذاهای خورده نشده تجزیه شده و منجر به افزایش میزان آمونیاک می شود.

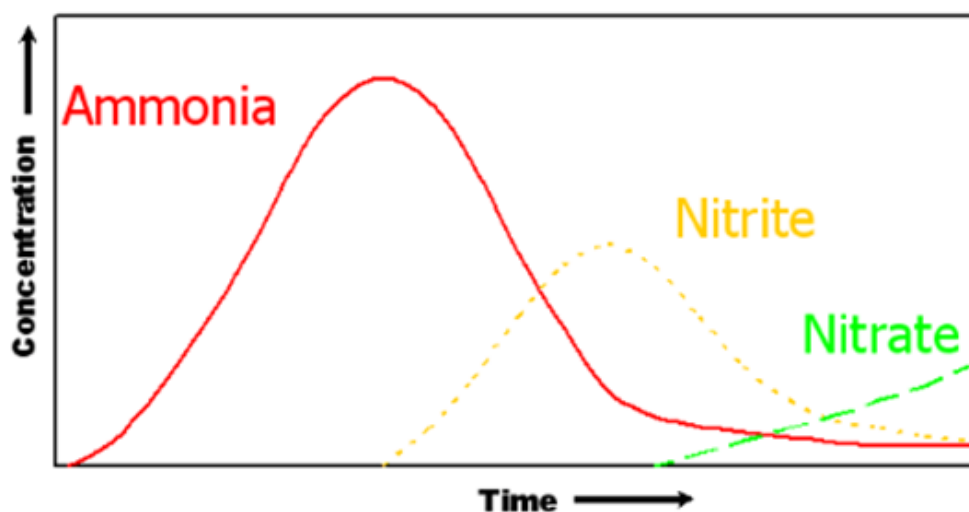
ماهی که می‌توانند میزان آمونیاک و نیتريت بالایی تولید کنند، قبل از افزودن گونه نهایی، به مخزن پرورش اضافه گردد.

- افزودن بیوفیلتر با آب یا بستر حاوی باکتری از یک سیستم سالم و کارا که از قبل ایجاد شده است.
- راه‌اندازی سیستم با تهیه باکتری از یک منبع تجاری معتبر

آمونیاک و نیتريت کمک می‌کند. در شکل ۲ نحوه زمانی تبدیل ترکیبات ازته نشان داده شده است.

باکتری‌های موجود در بیوفیلتر با توجه به درجه حرارت آب، به ۳-۸ هفته نیاز دارند تا چرخه تبدیل را آغاز کنند. جهت تحریک این فرآیند آکواریوم‌داران لازم است مراحل ذیل را انجام دهند:

- آمونیاک خالص به طور مستقیم به آکواریوم اضافه شود تا سطح آمونیاک به ۲۳ میلی‌گرم در لیتر برسد یا تعدادی

شکل ۲: تغییرات زمانی تبدیل ترکیبات ازته (Datta, 2012)

نتیجه‌گیری

کیفیت آب بر عملکرد رشد و سلامت ماهی تاثیر می‌گذارد. بنابراین، کیفیت آب در پرورش ماهی بایستی در حد اپتیمم نیاز گونه پرورشی حفظ گردد. برای مدیریت بهتر بیماری در آبی‌پروری ماهیان زینتی لازم است اقدامات پیشگیرانه انجام گیرد که یکی از این الزامات مربوط به کیفیت آب می‌باشد. درجه حرارت، pH، سختی آب و ترکیبات ازته (آمونیاک، نیتريت و نیترات) از پارامترهای بسیار مهم کیفیت آب جهت پرورش انواع ماهیان می‌باشد. افزایش تراکم ذخیره‌سازی در آبی‌پروری منجر به افزایش برداشت و سود بیشتر می‌شود، اما چالش‌هایی از قبیل کاهش کیفیت آب را به همراه دارد. برای به حداقل رساندن شرایط استرس‌زا که سلامت آبی‌پرورش یافته را به خطر می‌اندازد، مدیریت کیفیت آب بایستی یک برنامه روزمره ضروری باشد.

منابع

- Barton, B.A., 2002.** Stress in fishes: a diversity of responses with particular reference to changes in circulating corticosteroids. *Integrative and Comparative Biology*, 42(3), 517-25.
- Breckels, R.D. and Bryan, D.N., 2013.** The effect of elevated temperature on the sexual traits, immunology and survivorship of a tropical ectotherm. *The Journal of Experimental Biology*, 216: 2658-2664.

- Bright, I.S. and Sreedharan, K., 2009.** Ornamental fish diseases and their management Measures. *CMFRI - Winter School Course Manual on "Recent Advances in Breeding and Larviculture of Marine Finfish and Shellfish*, 244-253.
- Cupp, A.R., Schreier, T.M. and Schleis, S.M., 2017.** Live transport of yellow perch and Nile tilapia in AQUIS 20E (10% eugenol) at high loading densities. *North American Journal of Aquaculture*, 79 (2), 176–182.
- Datta, S., 2012.** Aquarium Water Quality Management for Freshwater Ornamental Fishes. Published by Director, Central Institute of Fisheries Education, Mumbai, India, pp. 10-21.
- Di Marco, P., Priori, A., Finoia, M.G., Massari, A., Mandich, A. and Marino, G., 2008.** Physiological responses of European sea bass *Dicentrarchus labrax* to different stocking densities and acute stress challenge. *Aquaculture*, 275(1-4): 319-28.
- Harmon, T.S., 2009.** Methods for reducing stressors and maintaining water quality associated with live fish transport in tanks: a review of the basics. *Reviews in Aquaculture*, 1(1), 58–66.
- Karayucel, I., Orhan, A.K. and Karayucel, S., 2008.** Effect of temperature on some reproductive parameters of gravid females and growth of newly hatched fry in guppy, *Poecilia reticulata* (Peters, 1860). *Journal of Animal and Veterinary Advances*, 7:1261-1266.
- Lipton, A.P., 2006.** "Diseases of ornamental fishes and their control." 109-114.
- Monticini, P., 2010.** The ornamental fish trade - production and commerce of ornamental fish: technical-managerial and legislative aspects. In: Food and agriculture Organization of the United Nations. Globefish Research Program 102 134. <http://www.fao.org/3/a-bb206e.pdf>
- Nair, S.G., Vidhya, V. and Gopukumar, S.T., 2020.** Importance of optimum water quality indices in successful ornamental fish culture practices. *Parishodh Journal*, 9(2): 516-531.
- Oliveira, S.R., Souza, R.T.V.B., Nunes, E. S.S., Carvalho, C.S.M., Menezes, G.C., macron, J.L., roubach, R., Ono, E.A. and Affonso, E.G., 2008.** Tolerance to temperature, pH, ammonia and nitrite in cardinal tetra, *Paracheirodon axelrodi*, an amazonian ornamental fish. *Acta Amazonica*, 38(4): 773-780.
- Paliwal, D., Saini, V.P., Sharma, O.P., Ojha, M.L. and Jain, H.K., 2016.** The effect of rearing temperature on growth and survival of *Labeo rajasthanicus* spawn. *International Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 4(3): 599-603.
- Parra, J.E.G. and Baldisserotto, B., 2007.** Effect of water pH and hardness on survival and growth of freshwater teleosts. Fish osmoregulation. Science Publishers, New Hampshire, pp.135- 150.
- Roberts, H. and Palmeiro, B.S., 2008.** Toxicology of aquarium fish. *Veterinary Clinics of North America: Exotic Animal Practice*, 11(2): 359-374
- Sahu, S. and Datta, S., 2018.** Effect of Water pH on Growth and Survival of *Trichogaster lalius* (Hamilton, 1822) Under Captivity.

International Journal of Current Microbiology and Applied Sciences, 7: 3655-3666.

Sampaio, F.D.F. and Freire, C.A., 2016. An overview of stress physiology of fish transport: changes in water quality as a function of transport duration. *Fish*, 17(4), 1055–1072.

Sapkale, P.H., Singh, R.K. and Desai, A.S., 2013. Effect of different water temperatures and pH on the growth, specific growth rate and feed

conversion efficiency of spawn to fry of common carp, *Cyprinus carpio*. *International Journal of Environment and Waste Management*, 12(1): 112-120.

Shah, T.K., Saini, V.P. and Ojha, M.L., 2017. Influence of water temperature on phenotypic sex ratio of an ornamental fish *Poecilia reticulata*. *Journal of Entomology and Zoology Studies*, 5(3): 1793-1796.

Optimal water quality parameters for ornamental fish farming

Khanjani M.H.^{1*}

*m.h.khanjani@ujiroft.ac.ir

1-Department of Fisheries Sciences and Engineering, Faculty of Natural Resources, University of Jiroft, Jiroft, Kerman, Iran.

Abstract

Ornamental fish keeping is the second most popular hobby in the world, and its popularity is growing every day. The ornamental fish farming industry provides entrepreneurship and income generation opportunities, so it is important to focus on various aspects of ornamental fish farming the physical, chemical and biological parameters of water are interrelated in aquatic ecosystems. Thus, physical and chemical parameters of water must be analyzed together since they all impact rearing systems in a direct manner. The ornamental fish production centers have greater expertise than edible farmed fish in terms of water quality management since ornamental fish are sensitive to low water quality. Water quality management is more critical when it comes to ornamental fish since they are kept in greater densities than edible fish. When a large number of fish is kept in a small space, water quality factors such as pH, water hardness, and excess nitrogen compounds must be measured daily, so the producer needs to take measures to manage them. It is essential for high density aquarium fish rearing tanks to monitor water quality daily, change the water regularly, and ensure adequate aeration. Several physical and chemical parameters of water are discussed in this study, including pH, hardness, ammonia, nitrite, and nitrate, as well as optimal water conditions.

Keywords: Water quality, Aquaculture, Ornamental fish